

izletov. Prvi večerni sestanek bo v soboto dne 25. t. m., kjer bo društvenikom razpravljati o honorarjih učiteljev na obrtnih pripravljavnicah. Vse natančneje zvedo društveni člani iz okrožnice. Dne 7. prih. mes. si ogledajo društveniki ljubljansko tobačno tvornico.

Usposobljenostne preizkušnje za občne ljudske in meščanske šole se prične v Ljubljani dne 1. maja 1903 ob 8. uri zjutraj v poslopju c. kr. učiteljskega. Prošnje za pristop k tem izkušnjam naj se pošljejo c. kr. izpraševalni komisiji po predpisanem službenem potu do 25. aprila 1903.

Iz logaškega okraja. Letošnja okrajna učiteljska konferenca za logaški okraj se vrši dne 8. julija 1903 v Cerknici ob 10. uri dopoldne. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi praktičen nastop iz računstva v 4. razredu, in sicer se bo poučevalo direktno in indirektno. Referenta, ki praktično nastopi, določi c. kr. okrajni šolski nadzornik na dan konferencie.

Predavanje v „Slovenski Šolski Matici“. 8. t. m. je napravila „Slov. Šolska Matica“ v mali dvorani „Narodnega doma“ predavanje, pri katerem je govoril znani slovenski pedagog, ravnatelj H. Schreiner iz Maribora, o formalnih stopnjah. Ker so formalne stopnje sedaj na dnevnem redu, je umljivo, da se je učiteljstvo jako zanimalo za razmotrivanje g. Schreinerja, in zato je došlo v „Narodni dom“ toliko učiteljev in učiteljic, da jih je moralo mnogo stati celo v predsobi. G. govornik, katerega poznamo že iz njegovih prejšnjih razprav, je obravnaval stvarno temeljito, poljudno in nepretirano. V obče je zato, da se pouk vrši po gotovih stopnjah, vendar pa je mnenja, da bi ne bilo umestno niti koristno vsak pouk razkosati ravno na pet stopenj, ker bi dovedlo to učitelje do pustega formalizma! Mnogokrat mora ta ali ona stopnja odpasti; pri nekaterih predmetih pa je upoštevanje formalnih stopenj celo nemogoče. Med govorom, posebno pa ob sklepu, so pritrjevali navzoči z glasno pohvalo in burnim ploskanjem g. govornika.

V imenu „Šolske Matice“ in v imenu zbranega učiteljstva se je g. dež. šol. nadzornik Hubad prav presrečno zahvalil g. Schreinerju za njega predavanje. — Tudi mi pritrjujemo g. Schreinerju, iskreno želeč, da bi se uspešnemu in koristnemu poučevanju, katerega glavni namen so vendarle in v kljub vsemu oporekanju zgolj lepi in praktični uspehi, prid že končno zedinili naši veliki pedagogi tudi glede formalnih stopenj. V tem pogledu bi skoro lahko obveljal stavek: Kolikor glav — toliko misli. In v tem primeru to ni prav!

Slovenska Šolska Matica je imela v preteklem letu članov:

1. Ustanovnih	25
2. Letnih:	
I. Koroško	17
II. Kranjsko	486
III. Primorsko:	
A. Goriško	183
B. Istra	24
IV. Štajersko	488
V. Dunaj,	9

Skupaj 1232

Lani je štela „Matica“ 819 članov, torej se je število pomnožilo za 413 članov.

Ljudsko šolstvo v Trstu. Po „Edinosti“ posnemljemo naslednje: Leta 1901—1902 je bilo v Trstu in njega okolici 28.762 šoloobveznih otrok. Od teh je pohajalo javne in zasebne ljudske in meščanske, kakor tudi višje in strokovne šole 20.056 otrok; od 8706 otrok se ne ve, ali se poučujejo privatno ali pa sploh ne pohajajo šole. Ker je gotovo, da se jih udeležuje le malo privatnega pouka, in da je število onih, ki so na vnanjih šolah, minimalno, se sme pač reči, da je v Trstu in njega okolici skoraj 8706 otrok brez pouka. To pa znaša specialno za Trst 24%, za okolico pa celo 50% šoloobveznih otrok, ki ne uživajo nikakega pouka. Slovenske meščanske šole nima Trst. Od 44 javnih ljudskih šol je samo 11 slovenskih. Vseh razredov (brez paralel) je 229, od teh imajo Slovenci samo 40 t. j. 18%.

Vročinske počitnice. V Nemčiji delujejo na to, da bi se uvedle vročinske počitnice tudi tam, kjer jih še ni. Ne-

davno so se sešli šolski voditelji okraja Düsseldorfa. Referent rektor Leutz je izjavil, da so fiziologi in psihiatri za to, da odpadejo popoldanske šolske ure za dobe velike vročine in da se te ure nadomeste predpoldne, zakaj popoldanski pouk o tem času je prava muka za otroke in učiteljstvo. Ta pouk vpliva v slabem smislu napram učiteljstvu in mladini. Otroci in učiteljstvo slabo izgledajo, nervoziteta se širi i. t. d. Tudi pri nas v Avstriji so se že tuhtam uvedle vročinske počitnice. A take počitnice so veljale le za mesta. Take počitnice se morajo uvesti tudi po vaseh. Kaj mislijo šolske oblasti, da so učitelji(ce) in otroci Čulukafri, ker se morajo v šoli mučiti v najhujši vročini od 9.—12. in od 1.—3. ali 4? — To se mora odpraviti!

Šole v nemški Afriki. Nemčija se trudi povzdigniti šolstvo v nemškem delu Afrike. V krajinah, nahajajočih se pod nemškim varstvom, je 370 šol z 27.600 zamorskimi otroki. Vladnim šolam so postavili smoter, iz teh zamorcev izčrpati naraščaj v prilog potrebne osebe za oskrbovanje te dežele, in pouk nemškega jezika je glavna naloga teh šol. — Nemška Afrika ima 20 vladnih šol s 6 evropskimi in 41 zamorskimi učitelji z 1438 učenci. V Kamerunu sta 2 državni šoli, v katerih je 917 učencev. Poleg teh šol so pa tudi rokodelske šole in kmetijski zavodi. V južnem delu nemške Afrike potrebujejo še nekaj šol za otroke bele polti. Vlada je tamkaj že ustanovila v 4 glavnih okrajih, kjer se nahajajo beli naseljenci, nekaj šol, ki jih pohaja 52 otrok, med temi otroki so celo otroci Burov in Angležev, ki so se v tej koloniji naselili. — Tako postopa Nemčija v Afriki. — Kako pa pri nas v Avstriji? — Samo v slovanskem delu Istre je 17.000 otrok brez šol. — Kaj delajo šolski sveti? Kaj je delal bivši c. kr. deželni šolski nadzornik vitez Klodič, ki je bil 25 let deželni šolski nadzornik za ljudsko šolstvo na Primorskem? Minulo leto je stopil v pokoj in je postal za zasluge dvorni svetnik. — Kaj pa delajo drugi okrajni šolski nadzorniki v tamošnjih okrajih? Ali spé? — Ali ne znajo, da pravi narodna prislovica: „Narod bez škola jest narod bez bodočnosti.“ — Na noge, kar leze in gre! Na noge, slovanski poslanci, in zahtevajte povsod šol! Merodajnim krogom pa kličemo: „Videant consules“.

Nesreča v telovadnici. V telovadnici graške gimnazije se je pri telovadbi dijaku III. gimn. razreda Maksu Utzerju nek klin zasadel v trebuh pod želodcem in mu predrl želodec. Težko ranjenega dijaka so prepeľjali na kliniko, kjer je prestal nevarno operacijo.

Knjige naprodaj. Bolehav slovenski pisatelj razprodaja svojo knjižnico. Naslov knjig in pisatelja pove naše uredništvo.

Št. 765.

J. L. na T. Danes ni bilo mogoče. Prihodnjič. Pozdrav! — M. P. v H. Najbrže prihodnjič, a skrajšano. Za danes je došlo prepozno. Le vrlo in pogumno naprej! Pozdravljeni! — I. B. v O. Hvala za poročilo. To so ptiči! Omenjeno le pošlji! Takih stvari nam je treba. Zdrav.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 766.

Kranjsko.

Na petrazrednici v Postojni je eno mesto učitelja stalno popolniti. Postranski zaslužek na obrtno-nadaljevalni šoli znaša letnih 240 do 300 K.

Prošnje so predpisanim potom vlagati semkaj do 10. maja 1903. C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 11. aprila 1903.

Št. 765.

Na dvorazrednici v Slavini je eno učno mesto stalno popolniti. Prošnje so vlagati semkaj do dne 10. maja 1903. C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 9. aprila 1903.

Št. 491.

Na štirirazrednici v Starem trgu pri Ložu je popolniti izpraznjeno učno mesto. Prošnje so vlagati semkaj do dne 6. maja 1903. C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 5. aprila 1903.